

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et privat special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Støt Slægtsforskernes Bibliotek – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug. Videre publicering og distribution uden for husstanden er ulovlig.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

Afgangs- og Aarsprøven

i

Fredericia Latin- og Realskole

Juni og Juli 1898

ved

Joh. B. Koch,

Skolens Bestyrer.

Fredericia.

Adressekontorets Bogtrykkeri.

1898.

Ved Skrivelse af 20. Oktbr. 1897 har Ministeriet meddelt Skolen Tilladelse til at lade afholde Afgangsexamen for studerende af den matematisk-naturvidenskabelige Retning, gældende for samme Tidsrum som Tilladelsen til at afholde samme Examen af den sproglig-historiske Retning.

Efter at der i de sidste Aar er blevet givet enkelte Piger Tilladelse til at deltage i Skolens Undervisning, har Kommissionen for Fredericia Latin- og Realskole fastsat som Regel for saadannes Optagelse i Skolen, at denne kun kan ske, naar Undervisningen tager sin Begyndelse i en af de 3 Forberedelsesklasser; dog at de, der ønske at forberedes til 4. Klasses Hovedexamen og altsaa skulle lære Latin, ogsaa kunne optages i 1ste Latinklasse. Skolebetalingen er den sædvanlige, dog gives der ikke Moderation, selv om Pigerne have Brødre i Skolen, og for Undervisning i Gymnastik (denne finder Sted udenfor den almindelige Skoletid) maa der fra 1ste Underklasse af betales en Krone maanedlig.

Forældrenes Opmærksomhed henledes paa, at almindelig Forberedelsesexamen som Regel ikke maa tages af Piger før det 17de Aar.

Eksaminer 1897.

Afgangseksamen for studerende bestodes i Aaret 1897 af 4 Disciple:

Andreas Christian Andersen, Søn af Togfører A. i Fredericia.

Ejnar Christensen, Søn af afd. Brænderiejer C. i Skanderborg.

Hans Peter Lund, Søn af Købmand L. i Fredericia.

Hans Christian Greve, Søn af Garver G. i Middelfart.

Af Undervisningsinspektionen var Professor *Gertz* Censor i Latin. Som Censorer beskikkede af Undervisningsinspektionen fungerede: Rektor *Sig. Müller* (Dansk og Oldnordisk), Adjunkt *Dybdal* (Tysk), cand. philol. *Kanaris-Klein* (Fransk), Dr. phil. *Starcke* (Historie), Dr. phil. *S. Sørensen* (Græsk), Overlærer *Jul. Petersen* (Naturlære).

Almindelig Forberedelseksamen bestodes af 5 Disciple:

Førgen Ivar Raving Brask, Søn af Stabssergent B. i Fredericia.

Alfred Theodor Børentsen, Søn af Gæstgiver B. i Fredericia.

Siegfred Hjort, Søn af afd. Klokker H. i Fredericia.

Ove Charles Gjedde Madsen, Søn af Varietéejer M. i Fredericia.

Aage Wolthers Nielsen, Søn af Intendant N. i Fredericia.

De beskikkede Censorer vare: Rektor *Sig. Müller* (Dansk), Adjunkt *Dybdal* (Tysk), cand. philol. *Kanaris-Klein* (Fransk), Dr. phil. *Starcke* (Historie), Adjunkt *Ottosen* (Geografi), Overlærer *Ful. Petersen* (Matematik og Naturlære).

Fjerde Klasses Hovedeksamen bestodes af 3 Disciple og en Privatist:

Knud Frederik Bech, Søn af Godsejer, Hofjægermester B. til Engelsholm.

Johannes Kristian Frederik Fibiger, Søn af Sognepræst F. i Skjelby.

Georg Bræchner Mortensen, Søn af Mægler M. i Fredericia.

Ludolf Conrad Davidsen (Privatist), Søn af Sognepræst D. i Øster Velling.

Af Undervisningsinspektionen var Professor *Gertz* Censor i Latin; de beskikkede Censorer vare: Rektor *Sig. Müller* (Dansk), Adjunkt *Dybdal* (Tysk), Adjunkt *Ottosen* (Geografi), Overlærer *Ful. Petersen* (Matematik). Af Skolen vare indbudne som Censorer: Borgmester *Scharling* (Historie), Pastor *Valcur* (Græsk), Oberstlieutenant *Fessen* (Fransk).

Eksaminernes Udfald meddeles nedenfor.

Afgangseksamen for Studerende.

	Dansk Stil		Oldnord. Dansk	Tysk	Fransk	Historie	Latin			Græsk	Natur- lære	Points	Hoved- karakter.
	fri	bun- den					skrift- lig	læst	ulæst				
Andersen	mg+	mg	ug	ug÷	ug	mg+	mg+	mg+	mg	ug	mg	105 ^{1/3}	Iste m.Udm.
Christensen	mg	mg	mg+	mg	mg	mg÷	g	mg÷	mg÷	ug÷	g+	93 ^{2/3}	Iste
Lund	mg+	mg	ug÷	mg	mg+	g	g	g	g	mg÷	ug	90 ^{2/3}	Iste
Greve	mg+	mg+	ug	ug÷	ug÷	mg+	mg÷	mg÷	mg÷	ug	mg	103 ^{1/3}	Iste

Almindelig Forberedelseseksamen.

	Dansk		Engelsk	Tysk	Fransk	Historie	Geografi	Regning	Aritm.	Geom.	Naturhistorie	Naturlære	Orden	Points
	skriftlig	mundtlig												
Brask . . .	mg÷	mg+	mg+	mg	mg+	ug÷	ug	ug÷	ug	ug	ug÷	mg+	mg+	118
Bærentsen .	g÷	mg÷	mg	g÷	g	g	tg+	g+	g+	g÷	g+	tg	mg	78 ² / ₃
Hjort . . .	mg÷	mg÷	mg÷	g÷	mg÷	tg+	mg÷	mg	g+	g÷	g÷	tg÷	mg+	82 ¹ / ₃
Madsen . .	mg÷	mg+	mg+	mg	mg	mg	mg	ug÷	ug÷	mg+	mg+	mg÷	mg	113 ¹ / ₃
Nielsen . .	g+	mg	mg	mg+	mg÷	mg+	mg+	mg	mg	mg	mg÷	g	mg÷	106 ¹ / ₃

Fjerde Klassen Hovedeksamen.

	Dansk Stil	Latin	Græsk	Tysk	Fransk	Historie	Geografi	Aritm.	Geom.	Natur- historie	Natur- lære	Points	Points i Afs.- Fagene
Bech	ug	mg+	ug÷	ug÷	ug	ug	ug	ug	ug	ug÷		85 ² / ₃	39 ² / ₃
Fibiger . . . , . .	mg÷	g÷	g+	mg	mg÷	mg	mg+	tg+	g	mg+		60 ² / ₃	28
Mortensen	mg	g+	mg	mg+	mg+	mg+	g	g÷	g	mg+		68 ¹ / ₃	28 ¹ / ₃
Dauidsen (Priv.) .	g+	tg	tg+	g+	g	mg	mg÷	g÷	g÷	mg÷		47 ² / ₃	25 ² / ₃

Lærerne.

I Lærerpersonalet er der i Aarets Løb foregaaet følgende Forandringer: Fra 1ste August frattraadte exam. Lærer *Kr. Simonsen* sin Plads. Efter at have underkastet sig Afgangseksamen for Studerende af mat-naturv. Retning fortsætter han nu sin Uddannelse ved Universitetet i København. Hr. cand. theol. *K. V. Mørch*, der i to Aar har haft Permission fra Skolen for at tage Skoleembedseksamen ved Universitetet, har efter vel tilendebragt Eksamen atter optaget sin Lærergerning.

Ved Udgangen af April vare Fagene fordelte paa følgende Maade:

<i>Bestyreren:</i> Græsk og Oldtidshistorie i V og VI; Oldtidskundskab i VI m.; Latin i III; Mytologi i II; Tysk i II st. og I	21 ¹ / ₂ Time.
Inspektør cand. philol. <i>Møller:</i> Latin i IV—VI; Græsk i III—IV; Dansk og Fransk i II st.	31 ¹ / ₂ —
Cand. theol. <i>Fønss:</i> Dansk i III—VI og II R; Religion i II—VI; Historie i III—IV og II R.; Tysk i II R.	30 —
Cand. phil. <i>Poulsen:</i> Fransk i hele Skolen undt. II st.; Engelsk i I—II; Historie i V—VI	30 —
Cand. polyt. <i>Bøggild:</i> Matematik i I U. og	

II og VI m.; Naturlære i III og V—VI; Geom. Tegning i II og III; Regning i II	30	—
Cand. theol. & mag. <i>K. V. Mørck</i> : Geografi i 2. U.—IV; Historie i 1. U.—I og II st.;		
Latin i I og II , . . .	30	Timer.
Cand. mag. <i>Mørck</i> : Oldnordisk i V—VI; Tysk i 1. og 2. U. samt III—VI; Engelsk i III—IV; Tegning i 1. og 2. U.	30	—
Cand. theol. <i>Asmussen</i> : Religion i 1. U.—I; Geografi i 3 F. og 1. U.; Naturhistorie i 1. og 2. U.: Skrivning i 1 U.—II; Teg- ning i I, og Sanginspektion	31	—
Exam. Lærer <i>Sørensen</i> : Matematik og Reg- ning i I, III og IV; Naturlære i IV; Natur- historie i I—IV; Geom. Tegning i IV . .	30	—
Frk. <i>∫. Heiberg</i> : Regning i 1. og 2. U.; Dansk i 1. U.; Dansk, Religion og Gymna- stik i 3. F.; Geografi og Gymnastik i 2. F.; Gymnastik med Pigerne	34	—
Frk. <i>E. Thalbitzer</i> : Regning og Skrivning i 3. F. Hele Undervisningen med Und- tagelse af Geografi og Gymnastik i 2. F.	30	—
Fru <i>O. Hjort</i> : Hele Undervisningen i 1. F.	24	—
Organist <i>Petersen</i> : Sang	4	—
Kaptejn <i>Lund</i> : Gymnastik	13	—

Det ugentlige Timeantal, der har været tillagt de enkelte Fag, se omstaaende Tabel:

	VI—V			IV			III			II			I			2 U	1 U	3 F	2 F	1 F		
	VI s.	F	VI m.	V.	st.	F	R	st.	F	R	st.	F	R	st.	F							R
Dansk & Myt.	1	2	(1)	1	»	2	1	»	2	2	2	1	4	»	2	1	4	5	7	7	8	52
Oldnordisk	1	»	(1)	2	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3
Tysk	»	2	»	»	»	2	1	»	2	1	2	»	2	»	3	»	3	5	»	»	»	23
Fransk	2	1	(2)	2	1/2	2	»	»	2	»	3	»	3	»	3	»	5	»	»	»	»	23 1/2
Engelsk	»	»	»	»	»	4	»	»	3	»	»	»	3	»	»	4	»	»	»	»	»	14
Latin	2+6	»	»	2+(6)	7	»	»	7	»	»	6	»	»	6	»	»	»	»	»	»	»	36
Græsk	1+5	»	(1)	1+(5)	4 1/2	»	»	5	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	16 1/2
Religion	»	1	»	»	»	1	»	»	1	»	»	2	»	»	2	»	2	2	2	2	2	17
Historie	1	3	(1)	»	»	2	1	»	2	1	2	»	2	»	2	»	2	2	3	»	»	23
Geografi	»	»	»	»	»	2	»	»	2	»	»	2	»	»	2	»	2	2	3	3	»	18
Naturhist.	»	»	»	»	»	2	»	»	2	»	»	2	»	»	2	»	2	2	»	»	»	12
Matematik	»	»	9	»	»	5	»	»	5	»	»	5	»	»	4	»	1	»	»	»	»	29
Regning	»	»	»	»	»	2	»	»	2	»	2	»	»	»	2	»	5	5	5	5	6	34
Naturlære	2	1	5	1	»	»	2	»	»	2	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	13
Skrivning	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»	»	2	»	2	3	4	4	5	21
Tegning	»	»	»	»	»	1	»	»	1	»	»	1	»	»	1	»	2	2	»	»	»	8
Sang	»	1	1	(1)	»	2	»	»	2	»	»	2	»	»	2	»	2	2	»	»	»	4 (14)
Gymnastik	»	4	»	»	»	4	»	»	4	»	»	4	»	»	4	»	4	4	3	3	3	16 (37)
	21	15	15	9	12	24	12	12	24	12	15	21	15	6	30	6	36	34	27	24	24	363 (394)
			(21)	(21)																		

Disciplene.

Ved Udgangen af April 1897 var der 171 Disciple i Skolen. Af disse udgik 9 efter at have bestaaet de forskellige Afgangsprøver, 9 udgik desuden efter Eksamen. Der blev altsaa 153 Disciple tilbage. Til disse optoges dels inden det nye Skoleaars Begyndelse, dels i Løbet af samme 41 Disciple, saa at det samlede Antal af dem, der have nydt Undervisning i Aarets Løb, udgør 194; men af disse udgik efterhaanden 20, Skolen tæller saaledes for Tiden 174 Disciple, hvoraf 24 udenbys. I Forberedelsesklasserne er der 46, i Underklasserne 36, i Overklasserne 92; af disse ere 39 Studerende.

Herunder opføres Disciplenes Navne i alfabetisk Orden. For de nyoptagnes Vedkommende er Faderens Navn og Stilling tilføjet. Bostedet kun forsaavidt det er udenfor Fredericia.

6. Klasse. (6 Disciple.) Carl Adolph Bech (m.), August Bech (m.), Chr. Jensen, Aage Høyer, Gunnar Scharling, Erik Valeur.

5. Klasse (3 Disciple.) Knud Bech, Joh. Fibiger, Georg Mortensen.

4. Klasse. *Studerende Afdeling.* (9 Disciple.) Oluf Bang (Godsejer Lieutenant B. Haraldskjær), Vilh. Buhl (m.), Anton Hostrup, Magnus Høier, Martin Lund, Hugo Madssen (m.), Hugo Matthiessen, Lauge Schmidt, Knud Villiam

Tornø (Apotheker T. Aarup). *Realafdeling*. (11 Disciple.) Abr. Abrahamsen, Carl Christensen, Andr. Hjorsløv, Carl Jensen, Aage Jespersen, Johs. Jessen, Otto Jessen, Ove Larsen, Ewald Lund, Oscar Ovesen, Niels Truelsen.

3. Klasse. *Studerende Afdeling*. (6 Disciple.) Thorv. Bjerregaard, Peder Dall, Sven Dons, Sig. Hildebrandt, Volmer Honoré, Henning Jørgensen. *Realafdeling*. (12 Disciple.) Magnus Asmussen, Georg Bentzen, Chr. Bruhn, Andr. Christoffersen, Aage Gusmer, Carl Jørgensen, Hans Jørgensen, Frederik Kloster, Nikolaj Kramhøfft, Robert Larsen, Aage Lund, Lehmann Schmidt.

2. Klasse. *Studerende Afdeling*. (9 Disciple.) Viggo Asmussen, Jørgen Hastrup, Niels Juhl Hostrup, Kaj Jørgensen (Sognepræst J., Herslev), Sofus Petersen, Chr. Rasmussen (Møller R., Breininge paa Taasinge), Carl Roos, Fritz Utzon, (Kbm. U.), Lauritz Vogelius. *Realafdeling*. (16 Disciple.) Chr. Andersen, Anker Bech, (Gaardejer B.), Carl Boye, Johs. Dupont, Hjalte Elmgreen, Børge Hansen, Viggo Hansen, Søren Lomholt (Gaardejer L. Vejlbj), Johan Lund, Arne Løwert, Joh. Nielsen, Elisius Norby, Alfr. Petersen, Carl Gustav Thomsen, Johs. Utzon, Niels Peter Østergaard.

1. Klasse. *Studerende Afdeling*. (6 Disciple.) Erhard Carlsen, Emil Gusmer, Jes Jessen, Ane Marie Johansen (Inspektør J.), Ingrid Mørck (cand. mag. M.), Alfred Selmer. *Realafdeling*. (14 Disciple.) Aage Haagensen, Hans Hansen, Carl Høyrup, Chr. Jensen, Erik Keller Larsen, Lauritz Lauritzen, Kaj Loehr, (Konsul L.), Einer Mencke, Poul Nielsen, Hermann Pedersen, Oluf Schmidt, Hauner Schmidt-Nielsen, Johan Ludvig Sick, Marius Schumacher.

2. Underklasse. (19 Disciple.) Thomas Breindal, Vald. Dupont, Andr. Eriksen, Lauritz Fischer, Povl Henry

Hildebrandt, Mads Hvid (Gaardejer H. Hostrup Mark).
 Olaf Jepsen, Knud Johansen, Gunnar Johannessen, Elisabeth Koch, Sv. Aage Larsen, Vald. Juhl, Folmer Løwert, Aage Mencke, Julius Møller, Kai Nielsen, Niels Peter Nielsen (Pakmester N.), Alfr. Tüchsen (Hospitalsforstander T.), Peter Selmer.

1. **Underklasse.** (17 Disciple.) Peter Baggesen (Oberst B.), Otto Broe, Povl Dons, Frederik Dufresne, Arvid Elmgreen, Aage Haagensen, Hans Hovgaard, Poul Ishøy, Bent Johansen, Jakob Juhl, Carl Jørgensen (Grønthandler J.), Richardt Jørgensen, Jens Jakob Nielsen, Herman Nielsen (Sergent N.), Carl Nyborg (Telegrafist N.), Svend Odder, Herman Petersen (Gartner P.).

3. **Forberedelsesklasse.** (19 Disciple.) Helge Andersen, Aage Buhl (Plejefader Partikulier Petersen), Agnes Dalgas, Theodor Diederichsen (Guldsmed D.), Jørgen Elmquist, Ax. Eriksen (afd. Bybud E.), Lykke Frandsen, Marx Ishøy, Aage Reinholdt-Jakobsen, Johan Reinholdt-Jakobsen, Rich. Kaarsberg (Stationsforstander K. Børkop), Karen Koch, Kai Løwert, Peter Molbech, Kirstine Mortensen (Grønthandler M.), Svend Nielsen, Otto Roos, Carl Helge Sick, Ragnhild Tüchsen (Hospitalsforst. T.)

2. **Forberedelsesklasse.** (11 Disciple.) Børge Andersen, Carl Baggesen (Oberst B.), Engelbert Boye, Sv. Bruun, Ove Bugge, Nikolaj Holten, Robert Hostrup, Ernst Ishøj Lauritz Vendelbo Lauritzen (Sergent L.), Svend Aage Løwert, Frithjof Mazanti.

1. **Forberedelsesklasse.** (16 Disciple.) Aage Bagger (Postexpedient B.), Peter Frederiksen (Jernbaneassistent F.), Svend Henry Gusmer (Overbanemester G.), Tage Henningsen (Kæmner H.), Harald Reinholdt-Jakobsen, (Sagfører R.-J.), Hans Peter Koch, Ralf Kufahl (Enkefru K.) Carl Vilhelm Loehr (Fabrikant L.), Harald Lund (Kaptajn

L.), Jens Casper Nielsen (Bager N.), Harald Nørskov, Niels Selmer, Hans Jakob Thygesen, Viggo Utzon (Købmand U.), Ax. Willerup (Premierlieutenant W.), Kaj Willien (Skomager W.)

Oversigt over Aarets Arbejde.

Dansk. 1. *Forberedelsesklasse.* Stavning, Læsning og Genfortælling efter Joachim Larsens A.B.C. og Schneekloths Læsebog for det andet Skoleaar. En Del Vers ere lærte udenad. Afskrift paa Tavlen efter Læsebogen og Diktat. — 2. *Forberedelsesklasse.* Oplæsning og Genfortælling efter Schneekloths Læsebog for det tredje Skoleaar; Vers udenad; Diktatstile og Afskrivning efter Bog. — 3. *Forberedelsesklasse.* Oplæsning og Genfortælling efter Agerskov og Nørregaards Læsebog; Vers udenad; Diktatstile og Afskrivning hjemme efter Bog. Substantiver og Adjektiver indøvede mundtlig. — 1. *Underklasse.* Oplæsning efter Agerskov og Nørregaards Læsebog, de vigtigste Ordklasser og Sætningsdele indøvede med Benyttelse af A. Svendsens Sprogøvelser; Vers udenad, Diktat og Genfortællingsstile. — 2. *Underklasse.* Oplæsning og Analyse efter Funck og Røginds Læsebog. Wulffs Grammatik § 1—49. To Stile om Ugen, dels Genfortælling, dels Diktat. — 1. *Klasse.* Oplæsning og (med Realisterne) Analyse efter Bondesen og Vestergaards Læsebog 2den Del; Vers udenad; af den samlede Klasse er læst Stykker af Carit Etlars Krigsbilleder. En Genfortællingsstil om Ugen. — 2. *Klasse.* For og af Klassen er læst Skuespil og Fortællinger af forskellige Forfattere. Nogle Digte ere lærte. En Stil om Ugen af

beskrivende Indhold eller med Stof fra de forskellige Lærefag. — 2. *Realklasse*. Oplæsning og Analyse efter Bondesen og Vestergaards Læsebog. Sætningslære meddelt mundtlig, flere Digte ere lærte udenad. For Disciplenc er læst Skuespil af Heiberg, Fortællinger af Budde o. a., samt Grettes Saga. 1 Stil ugentlig. — Med den samlede Klasse er en Time ugentlig benyttet dels til Fortælling af græsk Mytologi ledsaget af Forevisning af Billeder og Diktat af Hovedpunkterne, dels til Sætningsanalyse. — 3. *Klasse*. Med den samlede Klasse er læst flere Holbergske Komedier, Skuespil og Hauch og Heiberg samt Fortællinger af Rosenkilde o. a. Fire Stile om Maaneden, refererende og beskrivende, enkelte Diktatstile. Med Realisterne er gennemgaaet dansk Sætningslære og Syntaks (mest efter mundtlig Meddelelse), med Benyttelse af Wulffs Læsebog. — Til Examen opgives Holberg: Den stundesløse og Jakob v. Thybo, samt flere udenadlærte Digte. Den nordiske Mytologi (efter Sig. Müller) er gennemgaaet med hele Klassen. — 4. *Klasse*. For og af den samlede Klasse er læst Værker af Ewald, Wessel, Øhlenschlæger, Heiberg, Hertz, og Blicher. Fire Stile om Maaneden, refererende, beskrivende og lettere ræsonnerende. Enkelte Diktatstile. Grammatik mundtlig. — Til *alm. Forberedelsesexamen* opgives: Øhlenschlæger: Hakon Jarl; Holberg: Den politiske Kandestøber og Den Stundesløse; Efter Floors Haandbog: Wessel: Kærlighed uden Strømper; J. Ewald: Fiskerne; Baggesen: af Kallundborgs Krønike; Øhlenschlæger: Af Vaulundurs Saga, Thors Rejse, Helge og Hroar; Blicher: Hjorterytteren, Vise om en Sømand og en Landmand; Grundtvig: Niels Ebbesen; Ingemann: af de Underjordiske, den hemmelighedsfulde Port; Hauch: af »Vilh. Zabern« Søstrene paa Kinnakullen; J. L. Heiberg: af »Aprils-

narrene«; Fru Gyllembourg: af «En Hverdagshistorie«; P. M. Møller: af »En dansk Students Æventyr«, til K. L. Rahbek; Winther: Elskovsseglet; Hertz: Posthuset i Hirschholm; C. Bernhard: gamle Minder; Andersen: Svinedrenge; Pal. Müller: af »Adam Homo«; Ploug: Studentervise 1848; Hostrup: af »Genboerne«; Molbech: Naturaanderne; H. F. Ewald: af »Den skotske Kvinde«. — 5. og 6. Klasse. Literaturhistorien fra Øhlenschlæger til 1870 (efter Rønning). Periodens Hovedværker ere læste for og af Disciplene helt eller i Uddrag, Udførligt behandlet er Tiden fra 1800—1830. Af Øhlenschlæger opgives til Afgangsexamen som læst: Axel og Valborg; af Holberg: Den politiske Kandestøber og Jakob v. Thybo. To Stile om Maaneden.

Svensk. 5. Klasse har læst Prøver af svenske Forfattere efter Floors Haandbog.

Oldnordisk. 6. Klasse. Wimmers Læsebog S. 53—107 med Forbigaaelse af Skjaldeversene i Gunlaugs Saga. — 5. Klasse. Samme Bog S. 1—53, heraf repeteret S. 1—45. Wimmers Formlære.

Tysk. 1. Underklasse. Kaper og Simonsens Læsebog for Begyndere S. 1—33 og 45—51. Grammatik: Artikler, Substantiver, Talord, Hjælpeverberne og de regelmæssige svage Verber. Nogle Digte ere lærte udenad. — 2. Underklasse. Samme Bog S. 63—73 og 88—96, samt Sarauws Læsebog S. 1—31. Kapers Skema til tysk Formlære undtagen de stærke Verber. — 1 Klasse. Kaper og Simonsens Læsebog for Mellemlasser S. 1—58 undtagen Stk. 7 og 13. Kapers Skema som forrige Klasse samt en Del af de stærke Verber. — 2. St. Klasse. Samme Bog S. 64—72, 89—99, 101—115, 132—137, 157—167, 181—187, 191—196 og Digtene Nr. 58, 59, 63 og 67. — Kapers Grammatik. — 2. Realklasse. Samme

Bog. S. 64—66, 69—72, 77—99, 104—105, 106—108, 110—112, 122—124, 130—132, 141—145, 175—187, 258—268. Kapers Grammatik. — 3. *Klasse*. Kaper og Simonsens Læsebog for de højere Klasser S. 1—52, 98—109, 222—226, 239—242. Realklassen desuden ca. 30 Sider Poesi. Formlæren og Hovedpunkterne af Syntaksen efter Ipsens Grammatik. — 4. *Klasse*. Kaper og Simonsens Læsebog som nedenfor. Kursorisk Læsning efter Hauffs Lichtenstein. Ipsens Grammatik. — Til *alm. Forberedelsesexamen* opgives: Kaper og Simonsens Læsebog for de højere Klasser S. 134—188, 195—208, 242—245, 266—271, 339—343, 367—371, 372—380, 404—409 434—440, 446—447, 455—459. — 5. og 6. *Klasse*. Wieland: Oberon 7—12 Sang; Goethe: Hermann u. Dorothea. Schiller: Maria Stuart; Fouqué: Undine; Heine: die Harzreise. Desuden Prosastykker efter Kaper og Simonsens Læsebog for de højere Klasser og Jonas: Musterstücke deutscher Prosa, samt Knauth: Auswahl deutscher Gedichte. En kort Oversigt over Literaturhistorien er givet. Grammatik efter Kapers Læsebog for de højere Klasser. — Til *Afgangseksamen* opgives som læst foruden Stykker af de nævnte Læsebøger: Lessing: Minna v. Barnhelm; Wieland: Oberon; Goethe: Hermann u. Dorothea; Schiller: Wilhelm Tell og Maria Stuart; Hauff: Das Bild des Kaisers; Fouqué: Undine; Heine: die Harzreise.

Fransk. 2. *Underklasse*. Sicks Læsebog for Begyndere S. 8—20 og 31—42; Grammatik efter Lærerens Diktat. — 1. *Klasse*. Samme Bog S. 58—64, 73—76, 79—103. Jungs Grammatik, en Stil ugentlig efter Michelsens Stiløvelser I. — 2. *Klasse*. Cohn og Kapers Læsestykker S. 1—4, 7—22 og 26—63. Jungs Grammatik. Stil skriftlig og mundtlig efter Michelsens Stiløvelser I. — 3. *Klasse*.

Samme Bog S. 83—133. Garrigues Grammatik, Stil efter Michelsens Stiløvelser I. Pios Ordsamling. — 4. Klasse Samme Bog S. 167—191, repeteret S. 104—133. A. Dumas: Les Stuarts S. 1—60. Kursorisk efter samme Bog. Formlære og Partier af Syntaksen efter Garrigue. De studerende en Stil om Ugen, Pios Ordsamling. — Til *alm. Forberedelseseksamen* opgives: Cohn og Kapers Læsestykker S. 104—133, 164—176, 182—191; A. Dumas: les Stuarts S. 1—55. — 5. Klasse. Jung: Noveller og Fortællinger af nyere Forfattere 216 Sider; Baruël: Lectures historiques II; Molière: L'école des femmes; Michelet: Précis de l'histoire moderne. Til Hjemmelæsning og kursorisk Læsning er benyttet About: Le roi des montagnes. Garrigues Grammatik, Pios Ordsamling, to Stile om Ugen efter Jungs Stiløvelser I. — 6. Klasse. Cherbuliez: Meta Holdenis, Baruël: Lectures historiques II; Michelet: Précis de l'histoire moderne; Molière: L'école des femmes. Kursorisk efter J. Sandeau: Un héritage. Maaanedslæsning efter H. Gréville: Sonia. Garrigues Grammatik, Pios Ordsamling, to Stile om Ugen efter Arlauds Stiløvelser, de fleste Eksamensstile fra 1875—95.

Engelsk. 1. *Realklasse.* Brekkes Læsebog for Begyndere S. 12—27, de sammenhængende Fortællinger S. 25—82. Brekkes Grammatik, af og til Diktatstile. — 2. *Realklasse.* Samme Bog S. 95—103. De danske Stykker S. 104—110 dels skriftlig dels mundtlig. Brekkes Læsebog for Mellemlasser S. 1—32, 118—128, 135—138. Brekkes Grammatik. — 3. *Realklasse.* Brekkes Læsebog for Mellemlasser S. 33—118 og 161—184. Lunds Grammatik. En Version ugentlig efter Nissens Versioner. — 4. *Realklasse.* Samme Bog S. 118—128 og 198—283; Hansen og Magnussens Ekstemporallæsning S. 10—22 og 34—58; Maryat: Peter Simple S. 241—346;

Boysens Digte 60 Sider. Cursorisk efter de samme Bøger. En Version om Ugen efter Nissens Versioner. Lunds Grammatik. — Til *alm. Forberedelseseksamen* opgives: Brekkes Læsebog S. 212—283. Hansen og Magnussens Ekstemporallæsning S. 10—22. Maryat: Peter Simple S. 282—337; Boysens Digte S. 1—34.

Latin. *1. Klasse.* Forchhammers Læsebog. Formlæren efter Madvigs Grammatik. — *2. Klasse.* Cornelius Nepos efter Listov. Formlæren og det vigtigste af Kauslæren skriftlig og mundtlig efter Iversens Stiløvelser. — *3. Klasse.* Cæsar de bello Gallico I Cap. 1—40; Cicero: pro Sexto Roscio cap. 6—29; Ovid: Verdensaldrene efter Levys Udvalg. Stil skriftlig og mundtlig efter Iversens Stiløvelser. Grammatik efter Madvig. Sætningslæren for største Delen mundtlig og efter Diktat. — *4. Klasse.* Cæsar: de bello Gallico 1ste Bog Cap. 40 til Enden og 2den Bog; Cicero; Talen pro lege Manilia og 2. Tale mod Katilina Kap. 1—6; Ovid efter Levys Udvalg: Niobe, Cadmus, Ceres, Deucalion og de 4 Verdensaldere. Stil skriftlig og mundtlig efter Iversens Stiløvelser og Eksamensstilene. Madvigs Grammatik repeteret. — *5. og 6. Klasse.* Cicero 4. Tale mod Katilina, Talerne for Ligarius og Dejotarus; Seneca: consolatio ad Marciam og de providentia; Horats: Oder 1—3. Bog i Udvalg (1320 V.); Carmina selecta 1202 V. *5. Klasse* desuden: Livius 25de Bog og Flemmers Udvalg af Sølvalderens Forfattere S. 3—36. Efter Henriksens Opgaver har hver af Klasserne skrevet en Version om Ugen. Rafns Literaturhistorie og Thomsens Antikvitter ere benyttede. *6. Klasse* har repeteret forrige Aars Pensum og læst cursorisk efter Livius, Flemmer Sølvalderens Forfattere og Henriksens Opgaver. — Til *Afgangseksamen* opgives: Cicero: Talerne for Ligarius og

Dejotarus; Seneca: consolatio ad Marciam; Livius: 25. Bog Kap. 1—22; Tacitus efter Brickas Udvalg: S. 21—45, Vergil: 2. Bog; Horats: Breve I. 1—7 og 10, II 1—2, Oder I. 1, 2, 3, 7—10, 14—17, 20—22, 27—31, 34, 37, 38. II 3, 6—8, 11—14, 16—18, 20. III 2, 3, 5, 7—10, 12—14, 17, 19, 21, 28, 30; Tibul 1. og 2. Elegi.

Græsk. 3. *Klasse.* Bergs Grammatik og Forskole; Xenophons Anabasis 1. Bog Kap. 1—2. Sechers Mytologi. — 4. *Klasse.* Xenophons Anabasis 1. Bog med Forbigaaelse af Kap. 9 og 2. Bog Kap. 1; Odysseen 10. Sang v. 1—502. Bergs Grammatik. Sechers Mytologi: Afsnittet om den trojanske Sagnkreds. — 5. og 6. *Klasse.* Herodot 8. Bog Kap. 1—102; Xenophon: Hellenika 2. Bog; Lysias' Tale mod Agoratos; Homer: Odysseen 21 og 22 v. 1—457, Iliaden 6. 5. *Klasse* desuden Iliaden 1. 6. Klasse har repeteret forrige Aars Pensum. Bergs Grammatik, Syntaks mundtlig, Sechers Mytologi, Literaturhistorie og Kunsthistorie. — Til *Afgangseksamen* opgives: Herodot I 29—33, 46—55, 75—80, 83—87, 96—130; VI. 94—136, VIII. 1—102; Lysias: Talen mod Agoratos; Xenophon: Hellenika 2. Bog; Platon: Phædon Kap. 1—12 og 63—66. Apologien; Homer: Odysseen 1. 9. 21, 22, v. 1—457, Iliaden 1, 6 og 22.

Religion. 1. *Forberedelsesklasse.* Af det gamle Testamente ere de vigtigste Begivenheder indtil Vandringen i Ørkenen fortalte; af det nye Testamente Jule- og Paaskeevangeliet. Nogle Salmer ere lærte og sungne. — 2. *Forberedelsesklasse.* Det gamle Testaments Historie til Rigernes Adskillelse er fortalt og derefter læst efter Bredsdorffs Bibelhistorie for mindre Børn. Nogle Salmer ere lærte. — 3. *Forberedelsesklasse.* Det nye Testaments Historie fortalt og læst efter samme Bog. Nogle Salmer ere lærte. — 1. *Underklasse.* Det gamle Testaments

Historie efter Balslevs Bibelhistorie. Nogle Salmer. — 2. *Underklasse*. Det nye Testaments Historie efter Balslevs Bibelhistorie. Balslevs Lærebog: de 10 Bud. Nogle Salmer. — 1. *Klasse*. Assens Bibelhistorie til 9. Afsnit; Balslevs Lærebog om Synden og 1. og 2. Trosartikel. Nogle Salmer. — 2. *Klasse*. Assens Bibelhistorie fra 9. Afsnit til Apostlenes Gerninger. Balslevs Lærebog fra 3. Trosartikel til Sakramenterne. Nogle Salmer. — 3. *Klasse*. Assens Bibelhistorie fra Apostlenes Gerninger til Enden samt Jesu Taler, en Del af det øvrige repeteret. Balslevs Lærebog om Sakramenterne. Nogle Salmer. 4. *Klasse*. Apostlenes Gerninger efter Testamentet. — 5. og 6. *Klasse*. Apostlenes Gerninger Kap. 16 til Enden efter den græske Tekst. Slutningen af Oldkirkens Historie fortalt.

Historie. 3. *Forberedelsesklasse*. Ottesen: Børnenes Fædrelandshistorie til Frederik 3. Samt om de slesvigske Krige. — 1. *Underklasse*. Blochs mindre Lærebog S. 1—60 og 95—112. — 2. *Underklasse*. Samme Bog S. 95—169 og 175—201. — 1. *Klasse*. Oldtiden efter Blochs Lærebog for Realskoler. — 2. *Klasse*. Middelalderen efter samme Bog. — 3. *Klasse*. Fra Reformationen til Revolutionen efter samme Bog. Realisterne have desuden repeteret Oldtidens Historie. — 4. *Klasse*. Fra Revolutionen og ud samt Oldtidens Historie. Realisterne have desuden repeteret de øvrige Afsnit. — 5. og 6. *Klasse*. Den nyere Tids Historie fra Reformationen til 1789 efter Blochs Lærebog for Realskoler (med Tillæg); den nyeste Tids Historie fra 1789 efter Blochs Lærebog for de lærde Skoler; Nordens Historie fra 1523—1814 efter Thriges Lærebog; Grækenlands og Østerlandenes Historie i Oldtiden efter Kochs Lærebog. 6. Klasse har desuden repeteret de øvrige Afsnit af Historien.

Oldtidskundskab. De matematisk Studerende i 6. Klasse og 5. Klasse sproglig Studerende have i en ugentlig Time ved Foredrag og Oplæsning faaet gennemgaaet de græske Hovedforfattere samt Hovedværkerne i den græske Kunst.

Geografi. 2. *Forberedelsesklasse.* Danmarks Geografi, Europas Lande og Hovedstæder efter Krohns Lærebog. — 3. *Forberedelsesklasse.* Samme Bog Europa fra Norge og Sverige. — 1. *Underklasse.* Erslevs Geografi Nr. 4. Europa til Sydeuropa. — 2. *Underklasse* samme Bog til den pyrenæiske Halvø. — 1. *Klasse.* Erslevs Geografi Nr. 2: Nord- og Østeuropa. — 2. *Klasse.* Mellemeuropa. 3. *Klasse.* Sydeuropa, Asien, Amerika, og Australien. — 4. *Klasse.* Hele Geografien.

Naturhistorie. 1. *Underklasse.* Sahlertz' Naturhistorie: Pattedyr og nogle Fugle. I Foraarstiden et og andet af Plantelæren. — 2. *Underklasse.* Samme Bog: koldblodede Hvirveldyr og Leddyr. En Del Planter ere gennemgaaede dels mundtlig dels efter Paulsens lille Plantelære. — 1. *Klasse.* Boas's Zoologi: Menneskets Skelet og Tandforhold, Pattedyr og Fugle indtil Hønsefuglene; Paulsens lille Plantelære. — 2. *Klasse.* Fra Hønsefuglene til Tusindben. Paulsens Lærebog i Botanik: De vigtigere Familier blandt Blomsterplanterne. — 3. *Klasse.* Fra Tusindben Bogen ud samt om Mennesket. Botanik fra Blomsten til Slægtskabslæren samt fra eenkimbladede til Løvsporeplanterne. Forrige Aars Pensum repeteret. — 4. *Klasse.* Hele Boas's Zoologi og Paulsens Lærebog i Botanik.

Regning. 1. *Forberedelsesklasse.* Tælling, Addition, Subtraktion og Multiplikation med ubenævnte Tal. — 2. *Forberedelsesklasse.* Addition, Subtraktion og Multiplikation med ubenævnte Tal. — 3. *Forberedelsesklasse.* Divi-

sion med ubenævnte Tal; Meiers Regnebog I og Femmers Hovedregningsbog ere benyttede. — *1. Underklasse.* De fire Regningsarter med hele Tal og mange blandede Opgaver efter Meiers Regnebog I. Addition og Subtraktion med Brøk efter samme Bog II. Hovedregning er benyttet ved alle overkommelige Talstørrelser. — *2. Underklasse.* Multiplikation og Division med Brøk indøvet. Blandede Opgaver i alle fire Regningsarter og Decimalbrøk efter Meiers Regnebog II. — *1. Klasse.* Repetition af almindelig Brøk og Decimalbrøk samt blandede Opgaver efter Meiers Regnebog II. — *2. Klasse.* Blandede Opgaver navnlig angaaende anvendt og sammensat Forhold, Kæderegning, Gennemsnitsregning, Delingsregning og Procentregning efter Meiers Regnebog II. — *3. Klasse.* Knud Christensens Regnebog forfra til Beregning af Rumfang. — *4. Klasse.* Beregning af Rumfang og blandede Opgaver efter Knud Christensens Regnebog samt en Del Eksamensopgaver fra alm. Forberedelseseksamen.

Matematik. *2. Underklasse.* Hovedformerne af de geometriske Legemer, Flader og Linier samt Vinkler ere gennemgaaede og indøvede uden Lærebog. — *1. Klasse.* Jul. Petersens Geometri til regulære Polygone. En Del af Bogens Opgaver og andre Opgaver ere gennemgaaede paa Skolen. — *2. Klasse.* Jul. Petersens Aritmetik og Algebra I til Proportioner med Forbigaaelse af Polynomiers Division. Sammes Geometri § 1—74 repeteret. — *3. Klasse.* Aritmetik og Algebra I. Ligninger med flere ubekendte, Proportion og Decimalbrøk. Samme Bog II: § 1—13 og 25—32 samt Logaritmer og eksponentielle Ligninger. §§ 80—98, 109—115 og 119—125. — *4. Klasse.* Aritmetik og Algebra I: Største fælles Maal og mindre fælles Mangefold, uendelig og ubestemt samt Polynomiers Division II. §§ 14—19, 23, 44, 45, 64—70, det hele Pen-

sum repeteret. Geometri: Regulære Polygoner, §§ 99—108, 116—118, 126—127; det hele Pensum repeteret. — *6. Klasse* (matm. Afdel.) Jul. Petersens analytiske Plangeometri, sammes sfæriske Trigonometri. Repeteret det hele Pensum.

Naturlære. *3. Klasse.* Prytz's Naturlære §§ 106—125 og 150—196. — *4. Klasse.* Samme Bog: En Del af Varmelæren samt den mekaniske Fysik. Hele Bogen repeteret. — *5. Klasse.* Samme Bog § 43—68 og 150—196 Petersen og Forchhammers Astronomi. — *6. Klasse* (spr. Afdel.) Samme Bog §§ 1—42, 69—102, 106—149. Hele Bogen repeteret. Petersen og Forchhammers Astronomi. — *6. Klasse mat. Afdel.* Petersen og Forchhammers mekaniske Fysik fra § 143 Bogen ud. Barmwaters Magnetisme og Elektricitet. Jul Petersens Lyslære. Det hele Pensum repeteret.

Skrivning. *1. Forberedelsesklasse.* Skriveøvelser paa Tavle og i Bog efter Lærerindens Forskrift. I de øvrige Klasser er benyttet Christensens Skrivebøger.

Tegning efter Andersens og efter Dahlerups Fortegninger. De fremmeligste Elever have tegnet efter Klodser og andre Genstande.

Gymnastik og Svømning. Disciplene have været delte i 4 Hold, af hvilke 1ste Hold (Forberedelsesklasserne) have haft 3, de øvrige 4 Timers Undervisning om Ugen. En Del af Timerne ere blevne anvendte til Boldspil, (Langbold, Fodbold og Kricket), for de mindre ogsaa til Lege. Pigerne i Overklasserne have haft særskilt Gymnastikundervisning om Eftermiddagen. Svømning foretages som Regel fra Midten af Juni til Midten af September.

Sang. Disciplene have været delte i 3 Hold, hvert med to Timers Undervisning om Ugen, af hvilke den ene har været anvendt til Sammensang.

Skolens Samlinger.

Den naturhistoriske Samling er blevet forøget med følgende Gaver: Hovedskal af en Grævling (Hn. Jørgensen), do. af en Regnspove (J. J. Nielsen), Graasisken (A. Løwert), en øret Lappedykker (Aage Gusmer), Fødder af Dykænder (Hj. Elmgreen), Rokkeæg (Erik Nielsen), Rokke (M. Asmussen), en Mareflynder.

Til den *historiske Samling* er skænket af Brødrene Bech en større Samling Oldsager af Sten, og af Mads Hvid en Flintøkse. Købt til Samlingen er 6 Stkr. Oldsager af Sten.

Discipelbibliotheket bestaar af c. 750 Bd. For dets Benyttelse betales 1 Kr. halvaarlig. Udlaan ved Hr. cand. theol. Fønss.

Skolebetalingen er maanedlig: for 6. og 5. Klasses matematiske Afdeling 20,83 Kr., for 6. Klasses sproglige Afdeling 14 Kr., for 5te Klasses sproglige Afdeling 12 Kr., for 4. og 3. Klasse 10 Kr., for 2. og 1. Klasse 8,33, for Underklasserne 6. Kr. I de seks Vintermaaneder betales endvidere 1 Kr. i Brændepenge. For Brødre afkortes Skolepengene saaledes, at der for 2den Broder betales $\frac{3}{4}$, for 3die Broder $\frac{1}{2}$, for 4de Broder $\frac{1}{4}$ af den fulde Betaling. I Forberedelsesklasserne udgør Skolepengene maanedlig 5 Kr. for 3die, 4 Kr. for 2den og 1ste Klasse

med Brændepenge 0,50 i de 6 Vintermaaneder, og saaledes, at Moderation for Brødre ikke gives. Pigerne i Under og Overklasserne betale desuden 1 Kr. maanedlig for Gymnastikundervisning.

Udmeldelser maa ske med en fuld Maanedes Varsel.

Fripladser og Legater.

Fri Skolegang er af Kommissionen tilstaaet *Chr. Fjensen* i 6 Kl. *L. Schmidt* i 3. Kl. og *S. Petersen* i 2. Kl.; af Vejle Amts Skoleraad: *L. Schmidt* og *A. Hastrup*, *A. Abrahamsen*, *O. Larsen*, og *N. Truelsen* i 4. Kl.; af Byraadet: *V. Buhl* i 4. Kl. og *H. Nielsen* i 1. U. Af Skolekommissionen: *E. Lund* i 4. Kl. og *L. Lauritzen* i 1. Kl. Halv Friplads har Kommissionen tillagt *H. Nørskov* i 1. F. Ekstraordinær Friplads nyde: *Ingrid Mørch* i 1. Kl., *Elisabeth Koch* i 2. U., *Karen Koch* i 3. F. og *H. P. Koch* i 1. F.

Af det Eibeschützske Legat er tillagt *H. Pedersen* i 1. U. en Friplads.

Det Moltkeske Legat for Embedsmænds Sønner nydes af *A. Høyer* i 6. Kl., *M. Lund* i 4. Kl. og *L. Fischer* i 2. U. Det Treschowske Legat af *Aa. Jespersen* i 4. Kl. Det Bruunske Legat af *G. Mortensen* i 5. Kl.

Af Stipendiefondet har Vejle Amts Skoleraad for dette Aar tilstaaet *A. Abrahamsen* og *O. Larsen* i 4. Kl. og *Hans Fjergensen* i 3. Kl. hver 56,00 Kr., *N. Truelsen* i 4. Kl., *N. Kramhøft* og *Th. Bjerregaard* i 3. Kl. og *N. P. Østergaard* i 2. Kl. hver 28,00 Kr.

Det Pontoppidanske Legat for Studenter er af Kommissionen tildelt Student *A. Andersen*.

Uddrag af Skolens Regnskab for 1897.

Indtægt:

Bidrag fra den almindelige Skolefond	8000	Kr.	„	Ø.
Bidrag fra samme til Bibliotheket	300	—	„	—
Bidrag fra Kommunen	1400	—	„	—
Bidrag fra Amtsskolefonden	650	—	„	—
Skolepenge og Brændpenge	14,564	—	98	—
Dimissionspenge	230	—	„	—
Andre Indtægter	888	—	26	—
Sum	26,033	Kr.	26	Ø.

Udgift:

Lønning til Bestyreren og de faste Lærere . .	20,258	Kr.	„	Ø.
Honorar til de faste Lærere for Ekstratimer . .	505	—	50	—
Honorar til Timelærere	966	—	„	—
Honorar for Examensinspektion	24	—	„	—
Honorar for Regnskabsføring	150	—	„	—
Pension til Kapt. Vaupel	1,000	—	„	—
Skolens og Gymnastikhusets Inventar	161	—	86	—
Bygningens Vedligeholdelse	504	—	97	—
Bogsamling og Undervisningsapparater	494	—	22	—
Program og Avertissementer	133	—	65	—
Papir, Blæk og Porto	64	—	11	—
Brændsel og Belysning	375	—	48	—
Rengøring	299	—	70	—
Skatter og Afgifter	187	—	80	—
Renter og Afdrag	1160	—	„	—
Øvrige Udgifter	618	—	11	—
Sum	26,903	Kr.	40	Ø.